

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА
ЖИВОТНЕ ВЕШТИНЕ за 5. разред
СЛОБОДНА НАСТАВНА АКТИВНОСТ
за период 2022-2026.године

Напомена: Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Циљеви основног образовања и васпитања

ЗОСОВ

Члан 21.

Основни циљеви основног образовања и васпитања јесу:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење и међупредметних компетенција у складу са развојем савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;

18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

Циљ учења слободне наставне активности *Животне вештине* је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће му омогућити да боље разуме различите животне ситуације и изазове, повећа капацитет да на одговоран начин брине о себи, другима и околини и понаша се у складу са културом безбедности.

Стандарди не постоје.

Назив теме	ључни појмови	Компетенције Опште међупредметне компетенције	Предметни исходи	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичко-методичко упутство)	Начин провере остварености исхода
ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА УЧЕЊЕ, РАД И ДРУШТВЕ НИ ЖИВОТ	<p>Вештине критичког мишљења, решавања проблема, доношења одлука.</p> <p>Организационе вештине и вештине управљања временом.</p> <p>Социо-емоционалне вештине: сарадња, комуникација, асертивност, решавање сукоба, препознавање сопствених и туђих емоција, превазилажење стреса.</p>	<p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Компетенција за целоживотно учење</p> <p>Сарадња</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговоран однос према околини</p>	<p>. – на одговоран начин брине о себи и околини и помаже другима у невољи;</p> <p>– проналази релевантне и поуздане изворе информација од значаја за сналажење у свакодневним и ванредним животним ситуацијама;</p> <p>– критички промишља и доноси одлуке уважавајући контекст ситуације, процену последица и најбољи интерес за себе, друге и околину;</p> <p>– јасно изрази сопствене мисли и осећања, са пажњом слуша саговорника и комуницира са другима на конструктиван начин;</p> <p>– сарађује са члановима групе којој припада и одупре се притиску групе на асертиван начин;</p> <p>– организује своје свакодневне</p>	<p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, презентације, кратки филм, видео записи, квиз..</p> <p>Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду, групни, радионичарски облик рада, вршњачка предавања..</p> <p>Обезбеђивање корелације са другим предметима-тематски</p>	<p><i>Формативно, свакодневн о оцењивање усмених одговора ученика</i></p> <p><i>Домаћи задатак</i></p> <p><i>Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова</i></p>

			<p>активности на продуктиван начин;</p> <ul style="list-style-type: none">– препозна опасности и адекватно реагује;– разликује ризично од превентивног и безбедног поступања пре, током и након елементарне непогоде;– тумачи знакове опасности, посебно ЕОР и поступа у складу са упутствима надлежних служби;– процени сопствене могућности и ограничења у решавању проблема и потражи одговарајућу помоћ кад процени да ситуација превазилази његове могућности;– повезује информације од релевантних институција са потенцијалним ризицима и правилним реаговањем у кризним ситуацијама;– образложи значај солидарности са људима у невољи;– аргументује значај културе безбедности и пружања прве помоћи;	<p>дани, недеље, обележавање значајних датума..</p> <p>Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, ради израде презентација паноа, кратких видео записа..</p> <p>Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације</p>	
--	--	--	--	---	--

<p>ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА ИЗГРАДЊУ КУЛТУРЕ БЕЗБЕДНО СТИ</p>	<p>Култура безбедности и надлежности за смањење ризика од катастрофа.</p> <p>Климатске промене и заштита животне средине у контексту културе безбедности.</p> <p>Општа безбедност: безбедност у саобраћају; знаци опасности и упозорења (зрачење, биолошка опасност, ЕОС – експлозивни остаци рата, запаљиво, хемијски производи).</p> <p>План комуникације и евакуације у случају несреће.</p> <p>Елементарне непогоде: пожари, земљотреси, поплаве, екстремни метеоролошки услови.</p> <p>Безбедност на води.</p> <p>Прва помоћ.</p>	<p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Компетенција за целоживотно учење</p> <p>Сарадња</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговоран однос према околини</p>	<p>– исказе афирмативни став о људима који су активисти Црвеног крста;</p> <p>– наведе које надлежан за одређене ванредне ситуације и симулира позив хитним службама;</p> <p>– доведе у везу заштиту животне средине са климатским променама и културом безбедности;</p> <p>– разликује безбедно, небезбедно и ризично понашање у саобраћају и примењује мере заштите приликом вожње различитим превозним средствима;</p> <p>– наброји правила којих се треба придржавати у комуникацији током несреће, наведе садржај торбе за случај несреће, поступа према плану евакуације и комуникације;</p> <p>– наброји и објасни мере за ублажавање и смањења ризика од земљотреса, пожара, поплава и екстремних метеоролошких услова;</p> <p>– разликује безбедна од небезбедних купалишта, објасни улогу спасиоца, поступа у складу са правилима понашања на купалиштима и демонстрира поступак самопомоћи у случају грча мишића у води;</p> <p>– наведе принципе и демонстрира пружање прве помоћи на изабраном примеру.</p>	<p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, презентације, кратки филм, видео записи, квиз..</p> <p>Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду, групни, радионичарски облик рада, вршњачка предавања..</p> <p>Обезбеђивање корелације са другим предметима-тематски дани, недеље, обележавање значајних датума..</p> <p>Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, ради израде презентација паноа, кратких видео записа..</p> <p>Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације</p>	<p><i>Формативно, свакодневн о оцењивање усмених одговора ученика Рад на тексту-групни рад Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера-вежба</i></p>
--	--	--	--	---	---

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ					
Упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика					
Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању: 34/2019-177					
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања (описна оцена)	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
Степен остварености циљева и прописаних исхода предмета ;	процењуј у се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко	Оцену истиче се добија ученик који:	- Формативно оцењивање: недељно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника и личну евиденцију	Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања +++	Недељно бележење током године
		– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;			
		Оцену добар у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у довољној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује;	- Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	Прва три пара која прва ураде задатак добијају ++ ☺ Сви парови који ураде задатак добијају + Парови који не раде задато на часу добијају -	Месечно
			-Редовност доношења домаћег -Ученици воде евиденцију	За недоношења домаћег - у свеску, а након 3- у дневник ☹ За редовно доношење домаћег задатка+, за 3+у дневник ☺	Пресек стања за тромесечје

	<p>изражава ње; вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.</p>	<p>Оцену задовољава добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у минималној мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – ретко је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; 	<p>Квиз</p> <p>Прегледање свески и личне евиденције</p> <p>- Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)</p> <p>- Вршњачко предавање (посматрање наставника, припрема, презентација, успешност реализације и утисци ученика)</p>	<p>Првопласирани +++ ☺ Другопласирани ++ Трећепласирани +</p> <p>Уредност у вођењу евиденције и самоеваулацаја</p> <p>Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен знања и учешћа свих чланова групе Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада, продуката група (пано, презентације..)</p> <p>Сви ангажовани ученици за успешну прпрему-презентацију, реализацију и добре утиске ученика добију: ☺ ☺ ☺</p>	<p>По једном у тромесечју</p> <p>На крају наставне године</p> <p>Редовно недељно</p> <p>По једном у полугодишту</p>
<p>Ангажовање ученика у настави</p>	<p>одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивација у за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима</p>	<p>– показује изузетну и велику самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања (истиче се)</p> <p>– показује делимични и мањи степен активности и ангажовања (добар)</p> <p>– не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање (задовољава)</p>	<p>Вођење евиденције од стране наставника о:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) -Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) -Учешћу у вршњачком предавању -Посета културно-историјским институцијама и догађајима -Несебичном пружању помоћи другим ученицима -Израда паноа, презентација, различитих врста излагања, квиза 	<p>-Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано</p> <p>-Учесталост јављања и активност по месецима</p> <p>-Учествује и израђује самостално и у сарадњи са другима продукте рада</p> <p>-Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (израда паноа, вршњачко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...)</p> <p>-Спреман је да помогне другима</p> <p>-Иницијатива и квалитет продукта</p>	<p>-Пресек стања по тромесечјима</p>